

У квітні 2021 року споживча інфляція в річному вимірі сповільнилася до 8.4% (з 8.5% у березні), проте залишилася за верхньою межею цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п. Споживча інфляція виявилася нижчою за траєкторію прогнозу, опублікованого в [Інфляційному звіті за квітень 2021 року](#). Це пов'язано передусім зі сповільненням зростання цін на сирі продукти харчування. Натомість фундаментальний інфляційний тиск, що вимірюється показником базової інфляції, посилювався під впливом сталого попиту і зростання виробничих витрат.

Базова інфляція

Базова інфляція пришвидшилася (до 6.3% р/р з 5.9% р/р у березні).

Зростання цін на оброблені продовольчі товари стрімко прискорилося (до 10.0% р/р) та підтримувалося ефектами від підвищення світових цін на продовольство. Збільшення вартості сировини (борошна, олії та цукру) разом зі зростанням витрат на енергію сприяли підвищенню цін на майонез, маргарин, спред, хліб та борошняні вироби. Зростання підтримував і сталий споживчий попит, що знайшло відображення передусім у подорожчанні вершкового масла, сирів, кондитерських виробів, безалкогольних напоїв.

Темпи зростання вартості послуг також збільшилися (до 7.8% р/р). Під впливом сталого попиту і підвищення виробничих витрат стрімкіше дорожчали послуги громадського харчування, салонів краси, ремонту, оренди житла та медичні послуги. Продовжила збільшуватися вартість послуг таксі, обслуговування автомобілів та водійських курсів унаслідок підвищення попиту і подорожчання палива.

Натомість темпи зростання цін на непродовольчі товари знизилися (до 1.0% р/р). Це зумовлювалося вичерпанням ефектів минулорічного послаблення гривні, посиленням карантинних обмежень у більшості регіонів та розширенням пропозиції імпортованих товарів. Сповільнилося, зокрема, подорожчання фармацевтичної продукції, автомобілів та побутової техніки. Крім того, нижчими, ніж торік, залишалися ціни на товари для особистого догляду, іграшки, побутові товари, комп'ютерну техніку, одяг та взуття.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Сповільнилося зростання цін на сирі продукти харчування (до 7.6% р/р). Зокрема, у зв'язку зі збереженням значних торішніх запасів поглибилися падіння цін на овочі борщового набору, насамперед картоплю та цибулю. Завдяки нижчим зовнішнім цінам надалі дешевшали цитрусові в річному вимірі. Унаслідок посилення конкуренції з боку іноземних виробників сповільнилося зростання цін на молоко. Крім того, на тлі високої бази порівняння нижчими темпами дорожчала

гречка, а також яйця. Натомість через збільшення витрат і скорочення виробництва зросли ціни на курятину. Надалі також дорожчали цукор та борошно через високі світові ціни та нижчі врожаї цукрового буряку і пшениці.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін збільшилися (до 14.4% р/р). У квітні завершилася дія граничної ціни на природний газ для населення, проте постачальники дещо підвищили ціни (на 2.3% м/м). Однак через низьку базу порівняння це призвело до стрімкого збільшення темпів подорожчання газу в річному вимірі (до 89.9% р/р з 63.6% у березні). Ефекти низької бази порівняння також зумовили прискорення зростання вартості гарячої води та опалення. Унаслідок підвищення витрат на паливо та оплату праці, а також посилення карантину збільшилася вартість автомобільних та залізничних перевезень. Водночас завдяки розширенню пропозиції повільніше дорожчали тютюнові вироби.

Зміна цін на паливо

Прискорення зростання цін на паливо продовжилося (до 24.3% р/р). Паливо дорожчало під впливом підвищення світових цін на нафту, а також збереження високого попиту з боку населення.

Промислова інфляція

У квітні темпи зростання цін у промисловості дещо прискорилися (27.8% р/р) передусім унаслідок подорожчання енергоресурсів та металевих руд на світових ринках. За місяць ІЦВ зріс на 1.2%. Швидке відновлення світової економіки та посилення екологічних вимог у Європі та Китаї підштовхували світові ціни на сталь та залізну руду вгору. Відповідно і в Україні тривало прискорення зростання цін у добуванні металевих руд, а вартість продукції металургії надалі зростала високими темпами.

Ціни в добуванні сирої нафти й газу стрімко зросли через подальше зростання світових цін на нафту і газ. Як наслідок суттєво підвищилися ціни у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення. Цей чинник разом зі збереженням високих цін на добрива на світових ринках призвів до швидшого подорожчання продукції хімічної промисловості.

Подорожчала і продукція машинобудування через тиск виробничих витрат і посилення попиту на тлі економічного відновлення.

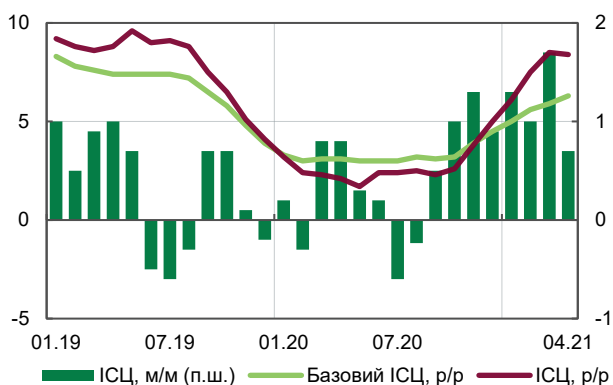
Зростання цін у харчовій промисловості дещо сповільнилося. Основною причиною цього стало пригальмування зростання цін у виробництві цукру на тлі збільшення імпортової пропозиції в попередні місяці та високої бази порівняння через ажіотажний попит у

попередньому році. Водночас зросли ціни у виробництві м'ясних продуктів, передусім через зростання виробничих витрат і посилення попиту в передсвятковій тиждні. Ціни на м'ясо підвищувалися також через [спалахи АЧС](#).

Ціни в постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря знизилися в річному вимірі. Це може пояснюватися подальшим зростанням пропозиції дешевшої е/е атомної генерації.

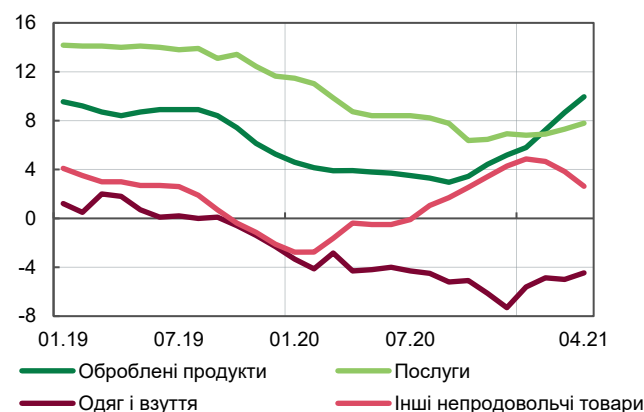
У квітні 2021 року споживча інфляція в річному вимірі сповільнилася. Це зумовлено сповільненням зростання цін на сирі продукти харчування. Натомість фундаментальний інфляційний тиск, що вимірюється показником базової інфляції, посилювався під впливом сталого попиту і зростання виробничих витрат

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

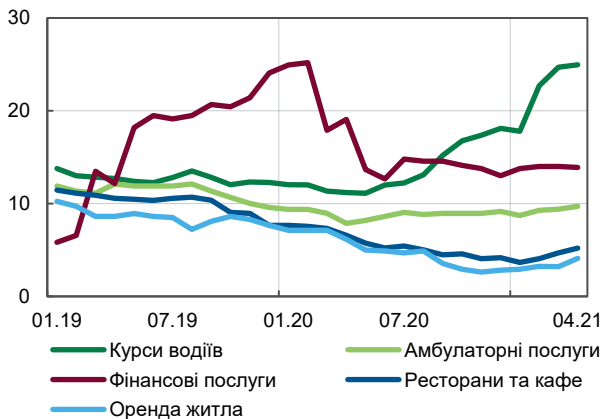
Графік 2. Основні компоненти базового ІСЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Зростання цін на послуги продовжилося під впливом сталого споживчого попиту, підвищення виробничих витрат і вартості палива

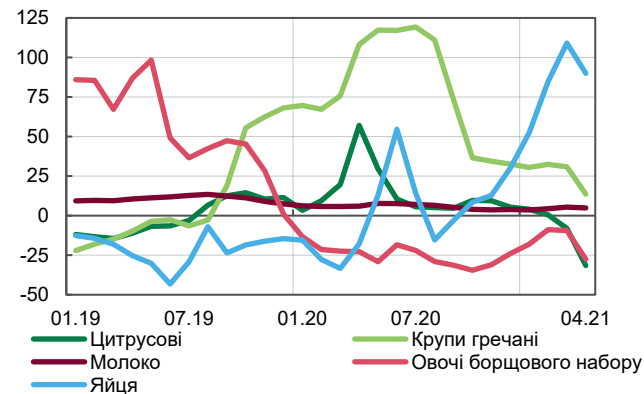
Графік 3. Ціни на окремі ринкові послуги, % р/р

Джерело: ДССУ.

Сповільнилося зростання цін на сирі продукти харчування через високі минулорічні запаси овочів, зниження зовнішніх цін на цитрусові та бази порівняння для гречаної крупи і яєць

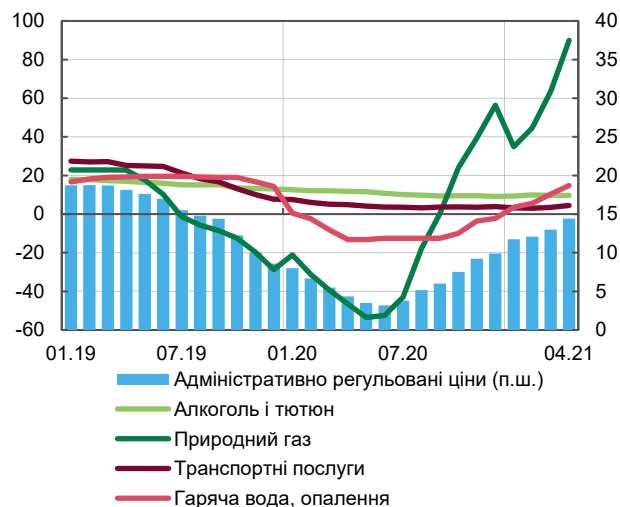
Графік 4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання адміністративно регульованих цін стрімко збільшилися. Це пов'язано передусім з ефектами низької бази порівняння для природного газу, гарячої води та опалення

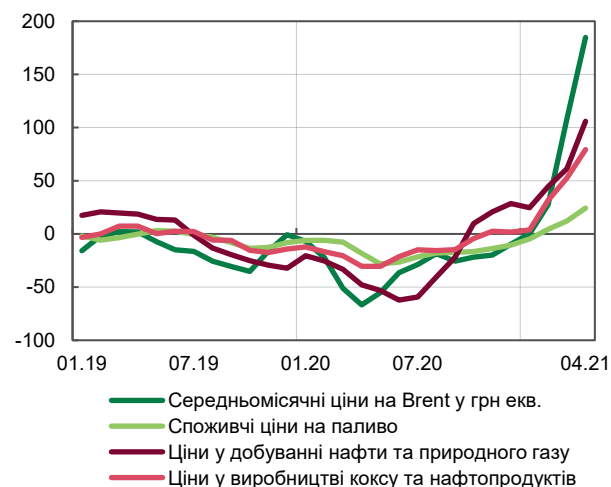
Графік 5. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Прискорення зростання цін на паливо продовжилося через підвищення світових цін на нафту, а також збереження високого попиту з боку населення

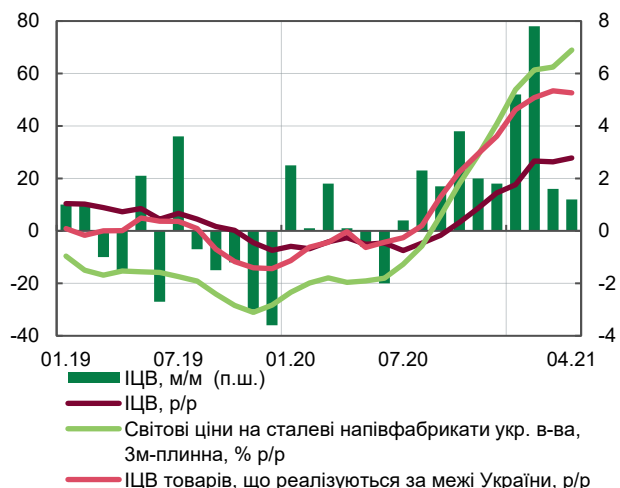
Графік 6. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream, розрахунки НБУ.

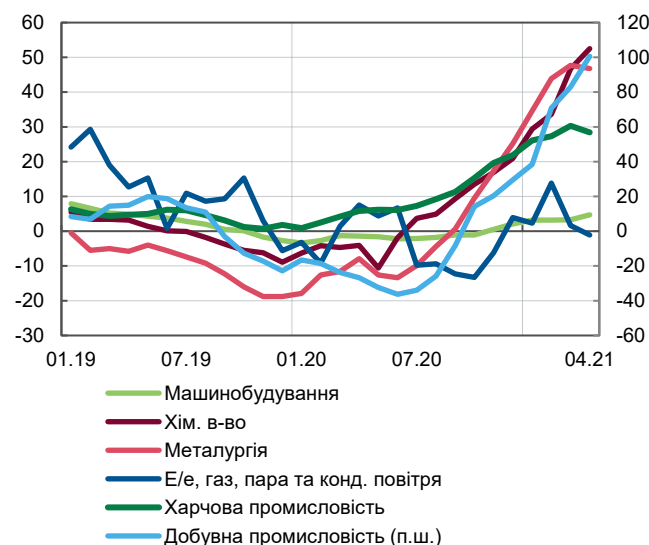
У квітні зростання цін у промисловості прискорилося, передусім унаслідок подорожчання залізної руди та енергоресурсів під впливом відповідних цінових тенденцій у світі

Графік 7. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream.

Графік 8. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка в ІСЦ для 2021 року, %	% р/р					Квітень 2021 року, % м/м
		2019 рік	2020 рік	2021 рік			
				лютий	березень	квітень	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	4.1	5.0	7.6	8.5	8.4	0.7
Базова інфляція	59.0	3.9	4.5	5.6	5.9	6.3	0.7
Небазова інфляція*	41.0	4.8	5.9	10.5	12.4	11.7	0.7
сирі продукти	19.0	3.9	4.1	9.7	11.8	7.6	0.5
адміністративно регульовані тарифи та ціни	19.2	8.6	9.9	12.1	13.0	14.4	0.9
паливо	2.8	-8.2	-10.5	4.4	12.5	24.7	0.8
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	43.3	7.8	4.9	8.5	10.4	9.4	1.2
Алкогольні напої, тютюнові вироби	7.9	17.9	9.2	9.9	9.7	9.7	0.9
Одяг і взуття	5.2	2.0	-7.3	-4.9	-5.0	-4.6	0.9
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	7.8	10.6	13.6	18.6	22.0	26.5	0.4
утримання будинків та прибудинкових територій	0.6	23.7	2.7	4.1	4.5	2.4	0.0
водопостачання	0.3	19.9	18.5	14.1	11.7	11.5	0.0
гаряча вода	0.2	3.2	-1.5	2.6	5.3	8.3	-1.7
природний газ	2.2	22.9	56.3	44.6	63.6	89.9	2.3
центральне опалення	1.3	5.2	-2.4	5.8	10.6	15.2	0.0
електроенергія	1.3	0.0	0.0	36.6	36.6	36.6	0.0
Транспорт	10.6	12.9	2.7	6.0	7.2	9.2	0.6
Зв'язок	2.9	15.1	4.1	4.2	3.5	3.7	0.1
Освіта	1.4	13.4	13.9	14.0	14.1	14.5	0.3

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка в ІЦВ для 2021 року, %**	% р/р					Квітень 2021 року, % м/м
		2019 рік	2020 рік	2021 рік			
				лютий	березень	квітень	
Індекс цін виробників	100.0	-7.4	14.5	26.6	26.3	27.8	1.2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	14.3	-22.8	29.5	70.8	83.0	100.6	3.8
Добування кам'яного вугілля	2.3	-23.6	-7.3	11.6	14.6	14.3	-0.3
Добування сирої нафти і природного газу	3.4	-32.3	28.6	44.5	61.2	105.9	-1.9
Добування металевих руд	7.1	-21.4	44.6	124.4	139.9	151.2	9.8
Переробна промисловість	64.7	-5.7	15.7	23.8	26.9	28.0	2.1
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	23.0	1.8	21.9	27.3	30.3	28.4	0.6
Вир-во коксу і продуктів нафтоперероблення	2.9	-14.2	1.8	31.8	52.5	79.3	4.3
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.8	-8.9	20.9	33.6	46.7	52.5	4.1
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.7	9.6	10.4	10.9	12.4	12.2	0.4
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	6.3	2.6	4.1	5.4	5.0	6.1	1.6
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	15.0	-18.8	25.2	43.9	47.7	46.8	3.8
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.8	1.1	1.2	-0.4	-0.7	0.0	0.2
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	19.6	-5.6	3.9	13.8	1.6	-1.1	-2.8

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відрізнятися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на підставі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2020 рік.

Список скорочень:

АЧС	африканська чума свиней	НБУ	Національний банк України
ІСЦ	індекс споживчих цін	м/м	у місячному вимірі
ІЦВ	індекс цін виробників	р/р	у річному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики	п.ш.	права шкала